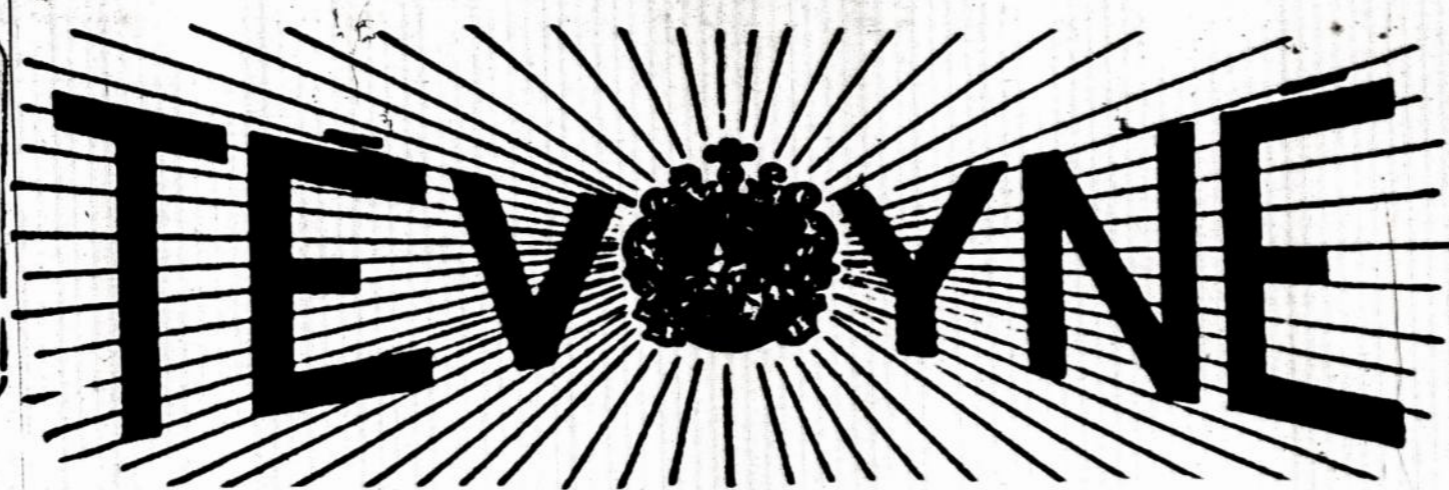

Motery
Laikraštis

SECTION II

Vaikų
Laikraštis

DALIS II.

No. 48.

New York, Lapkričio (November 29, 1918 m.

Vol. X

Į AMERIKOS LIETUVAITES

DAR niekados Lietuva taip nereikalavo Amerikos Lietuvaičių širdies ir paramos, kaip dabar, — nes dar niekados Lietuva nebuvo tokiam baisiam pavojuje, kaip dabar.

Lietuvai grėšia pavojus išmirimo iš bado. Lietuvai grėšia pavojus patekti po svetimųjų jungu.

Lietuvos moters ir vaikai miršta iš bado, — o Amerikos Lietuvaitės dar neturi supratimo, kas tai yra badas. Ir biedniausi Amerikos Lietuvaitė gyvena daug geriau, negu turtingiausi Lietuvos moteris.

Lietuvos moters ir vaikai iškentėjo savo krašte tokią spaudą, kad Jūs, Amerikos moters, neturite nei mažiausio supratimo. Tik pagalvokite apie šitokį faktą: Lietuvis-kudikis nuskynė savo sodne obuolį, be policijos pavelijimo, — ir už tai jo tėvai buvo nubausti 2 metais kalėjimo ir 2.000 markių pabaudos. Tas vienas faktas parodo, koks buvo Lietuvos gyvenimas: *priepauda, skurdas, badas!*

O ką Jūs, Amerikos Lietuvaitės, padarėte gelbėjimui savo seserų Europoje nuo bado mirties? Padėkite ranką ant širdies ir atvirai pasakykite: *ką Jūs padarėte? Kiek Jūs darbavotės? Dalyvavote viena-kita kartą rinkime aukų? Ėjote į balius ir vakaruškas, rengiamas nukentėjusiųjų šelpimui, ir ten pašokote, badaujantiems ant naudos? — Ką-gi daugiau Jūs padarėte?*

Bet daug galėjote padaryti! Taip daug, kad ir pačios nesuprantate!

Amerikoje yra bent 300.000 Lietuvaičių, skaisčių sesių. O vienok per keturis

metus — per baisiausius didžiųjų mūsų Tautos kentėjimų keturis metus — Amerikos Lietuvaitės dar niekuo nepasirodė, nieko gero savo nukankintai Tautai neatliko.

Teisybė, Jūs bendėte rinkti drabužius Lietuvai. Taip, pasikarščiavote per porą mėnesių, išsiuntėte keletą skrynių, ir liovėtės dirbusios: sudėjote savo baltas rankeles ant priejuostėlės ir laukėte. Bet ko? Ko Jūs laukėte? Delko Jūs pasiliovėte dirbti?

Ak, sakysite, kad buvo uždaryti keliai susinešimui su Lietuva! Teisybė, bet tas Jūsų neišteisina. Jūs žinojote, kad karė turės pasibaigti. Žinojote, kad susinešimo keliai vėl atsidarys. Žinojote, kad po karės Jūsų sesės ir jų kudikėliai Lietuvoje mirs iš bado ir šalčio. Delko nesirengėte, kad pasitikus karės pabaigą taip, kaip prakilnioms moterims, Lietuvos dukterims, pridera? Kas ir kuom gali pateisinti Jūsų apsileidimą? Jūsų beširdiškumą, Jūsų žiaurumą, Amerikos Lietuvaitės!!

Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra arti 4.000 moterų. Pagalvokite — *Keturi Tūkstančiai Moterų ir Merginų, Lietuvos Lelijų, pražydusių Amerikoje!*

O kam jos čia pražydo? Kokią naudą iš jų turi Lietuva, kuri joms davė gyvastį — o jei ne joms, tai jų tėvams, jų motinoms?

Ir tie Keturi Tūkstančiai Moterų, Susivienijimo narių, ikišiol dar neparodė, kad jos yra mylėtojos Lietuvos, kad joms Lietuvos reikalai yra arti prie širdies, kad jos turi meilės ir žmoniškumo pajautimą!

Gaila, kad taip yra, bet tas tiesa: taip ikišiol buvo.

Bet taip nebegali būti ilgiau. Amerikos Lietuvaitės — ir ypačiai tos, kurios priklauso prie SLA. — turi žinoti šituos dalykus: *Lietuva bus laisva ir Lietuvoje moters turės lygias teises su vyrais.* Todėl dabar jau Amerikos Lietuvaitės turi parodyti, kad jos apvertina laisvę ir kad jos norės ja naudoties.

Amerikos Lietuviai — vyrai daugiausiai yra užsiėmę įvairiais visuomenės darbais. Ne vienas jų politikauja, dalyvauja barniuose ir ginčiuose, — pertai pozityvio darbo, tokio darbo, kurs duotų gražių ir apčiuopiamų pasekmių, tie vyrai nedaug teparodė. Todėl moters privalo tokį darbą atlikti. Ir jos gali tą padaryti!

Antai Europoje, kuomet vyrai liejo kraują mušių laukuose, jų moters namie palaikė tvarką, rėmė karžygius, rupinosi savo kraštų gyvenimu, palaikė gyvastį — savo, vaikelių ir pačių vyrų. Jei ne moterų pasišventimas ir pasiaukavimas Anglijoje, Francijoje, Italijoje, Amerikoje, — tai kasžin, ar karė būtų išlaimėta.

Taigi iš to reikia ir Lietuvaitėms pasimokinti. *Užlaikymas prie gyvasties šimtų tukstančių Lietuvos žmonių yra Jusų rankose, Amerikos Lietuvaitės!* Tik Jus subruskite! Tverkite Lietuvaičių Komitetus visuose miesteliuose. Rinkite aukas pinigais ir drabužiais. Atsiminkite, — kiek širdies sopėjimo Jus turėtumėt, jei po Jusų akių Jusų brangiausiai mirtų iš bado ir šalčio. Ir kiek turėtumėt neapsakomo džiaugsmo, jei labdaringos Jusų seserų rankos atneštų Jums pagalbos pinigais, duona ir rubais! Dabar Jus esate tokia me padėjime, kad galite paduoti pagalbos ranką mirštantiems iš bado ir šalčio Jusų seserų vaikams Lietuvoje.

Rinkite drabužius. Rinkite pinigus. Rinkite konservuotą maistą („canned goods“). Tverkite savo miestuose Centralio Komiteto Skyrius. Neaplenkite nei vie-

no namo, kad neužėjus į jį ir nepareikalavus Lietuvai aukų. Nepalikite nei vieno savo biznieriaus, kad negavus iš jo aukos, — o jei atsirastų bizniedius, kurs atsisakytų aukauti, — tai neikite pas jį pirkti: tegul tokie biznieriai sužino, kad jie tikrai tuokart gali gyventi iš Lietuvių, jei visomis savo jiegomis remia Lietuvos reikalus!

Neišsikalbinkite neturėjimu laiko, ar stoka prityrimo. Dabar ne išsikalbiniųjimų valanda, bet valanda didelio darbo, nuo kurio pasekmių priklauso Lietuvos ateitis ir Lietuvos žmonių gyvastis! Jus, Amerikos Lietuvaitės, bukite ištikrųjų Lietuvos Druška, — apsaugokite Tautą nuo mirties, nuo bado, nuo šalčio.

O Jus, SLA. narės, Jusų yra 4.000. Tegul kiekviena iš Jusų surenka ir suaukauja bent po \$25.00, — juk iš to bus \$100.000. Už tuos pinigus Jus išmaitinsite Lietuvoje bent 4.000 badaujančių šeimynų per pusę metų! Už tuos pinigus Jus aprensate bent 10.000 pusnuogių vaikelių, kurių motinų širdis plyšta, matant, kaip jie dreba nuo šalčio. Jus, Amerikos Lietuvaitės, priklausančios prie SLA., jei ant greitųjų negalėtumėt sudaryti Centr. Komiteto Skyrių, — visvien nenuleiskite rankų, dirbkite, rinkite aukas ir siųskite jas ar į esantį jau Centr. Komitetą, ar per „Tėvynės“ redakciją. Atsiminkite, kad badas ir mirtis nelaukia, — todėl nelaukite ir Jus.

Jusų, Amerikos Lietuvaitės, rankose yra Lietuvos žmonių gyvybė!

Lietuvos Moteris.

Džiaugies įgijęs, it varlė akis.

Įgimtos ydos sunku užmiršti.

Negera, kad kiaulė įjunksta į žirnius.

Įjunkinai it teliuką į papą.

Nepadėjęs, nejieškok.

Nepametęs, nejieškok.

ISPUDŽIAI IŠ KONCERTO

(Brooklyne).

KONCERTAS prasidėjo nežymiai ir tyliai. Suėję žmonės ne užpildė kreivai išeiluotų sėdynių: jie susispietė į burelį, lyg pasitraukė į savo vidų, — nuo scenos, nuo sienų, nuo šviesos, nuo koncerto.

Šviesa nedrąsiai lietė išdilusius estrados aukso rėmus, klasiškus padabinius jos šonuose, sėdinčiųjų pečius ir galvų viršunes, — ir dingo jų eilėse ir neaiškioje sienų-lubų spalvoje.

Atmosfera, vietoje nokti podraug su besirenkiančiais žmonėmis, ir galutinai, uždangai besikeliant — pasiekti klimakso — upo, tarpinančio ir suliejančio formas, mintis ir šviesą į vieną idėjinę masę, — vėso, skirstydama ir pabrieždama jas, lyg kad kokiame neaiškiai-pilkame simboliume.

Jautėsi nejauku.

Jausmai besirengia prie puotos ir, pradėję austi voratinklines stygas pajautimuose, — nušalo, ir pamaži pasitraukė gilyn, gilyn, ir užsislėpė.

Mintis-gi, pirma užleidusi vietą jausmams ir nulėkusi su keturiais vėjais. sugrižo, pomažėlia, ant pirštų ir, atradusi netolimais, už rato, tašką, pripuolė ir pradėjo tēmyti.

Dėlko taip susispietė tas burelis aplink savęs? Dėlko šviesa neišlygino pilkai nubraižytų šešėlių? Dėlko upas nesutarpino formų, ir dėlko ten, toje svetainėje, jautėsi tiek daug skirtingų alsavimų?

Ar nebesitikėta ten užgirsti dainos, kuri apsparnuotų jų tamsų, slėgiantį ilgėsį? — Ar nebesitikėta ten dainos, kuri lyg Perkuno žaibu uždegtų giliai paslėptą jiegą prie išsiveržimo Vulkano smarkumu platum pasaulin? — Ar nesitikėta ten dainos, kuri išspaustų ašarą amžinos giedros aukurui prie telybėje?

Ne. Jų nebuvo tikėtasi išgirsti tokių dainų. Niekuomet jų nebuvo tokių ir girdėta.

Tik jų buvo girdėta, kad senovėje pas Lietuvius tokias dainas dainiai dainuodavo.

Senovėje, kuomet Baltųjų Jūrų dugnas Lietuvių deivių apgyventas buvo; kuomet tamsios Prūsų girios, it milžinai, kyšojo iš jūrų bangų, ir, susikabinę-susipyne tamsiais sparnais, rupestingai dengė, lyg paslapties baldakimu, takus, jūrų dievams ir deivėms.

Tos dainos dabar palaidotos guli. — Šimtas mylių vandens gilumoje, po šimtas mylių augštumo kalnų!

Jos dar ten tebeguli: ir neatėjo dar, kas jas atrastų.

Tad ir dabar žmonių nebuvo tikėtasi tokių dainų užgirsti.

tikėtasi tokių dainų užgirsti.

Dainiai buvo sukviesti gedulėms apvaikščioti.

Tos pareigos yra sąžiningai žmonių kas metai pildomos.

Štai jie ir dabar susirinko. Ir tinkamai šitokiam apvaikščiojimui jie šnekučiavos apie javų užderėjimus ar neužderėjimus, apie kaimynus-nevydonus, apie šmėklas, besirodančias danguje, ir apie jų lėmimą. Tuo-gi tarpu dainiai dainavo.

Pirmas dainius dainavo-pasakojo apie garbę vakar-dienos; ir keistai jo balsas skambėjo. Jis bandė ištiesti krutinę... Bet tamsus šios dienos vargas, apie kurį jam reikėjo dar dainuot-pasakot, graužė jo krutinę ir slėgė jo balsą klasiškai išdabintas estrados rėmas, ir varžė jo žodžius dailės formų tinklai-pančiai.

Burelis gerai jį suprato.

Jie—klausytojai — buvo taip pat nuvarginti, prislėgti ir supančioti. Bet jie norėjo apie tai pamiršti. Pamiršti jie no-

rėjo ir apie brolių-dainių, kurs jiems dainavo apie vargus-pančius.

Antrą dainių žmonių burelis su savim atsivedė. Jį visur ir visuomet burelis su savim veda. Jo dainos apsvaigino juos, ir jie pamiršo apie pirmąjį dainių, prislėgtą ir nuvargintą. Kaikuriems visgi išrodė, kad šisai atėjo neganėtinai prisigremiravęs, ir pyko jie, išspraudę smakrus į baltas, kietas apykakles.

Trečiam dainiui išėjus, žmonės manė, kad jis yra tyčia pasirodęs atėjuno-prašaliečio rubais, ir kad jo dainos-pasakojimai yra tai dainos-pasakos apie svetimą šalį—apie jos medaus-pieno upelius, apie jos sidabrinias laukų varpas, apie jos aukso girių lapelius.

Beklausydami tų dainių-pasakų vieni išmintingai dusavo, kiti vėl, su neužsitikėjimu, lupas išputę, smarkavo.

Ir vieni ir kiti buvo užganėdinti, — kiekvienas sau ir savaip.

Neužganėdintas buvo tiktai pats dainius: mat, jo buvo besirengta dainuoti-pasakoti apie Lietuvos šalį, apie jos medaus ir pieno upes, apie jos sidabrinus javus, apie aukso giružes, bet, išeinant ant

scenos, ragana jam gaidas apmainė — iš pavydo!

Ketvirtas dainius nieko žmonėms nedainavo-nepasakojo.

Jaunutis, jis atėjo svetainėn prisitėmyti žmonių vargams, pančiams. Ir jiems tai nepatiko. Jie norėjo pasislėpti su savo vargais-rupestėliais, norėjo parodyti šiam dainiui linksmą, nerupestingą veidą.

Bet jis to nematė.

Jis visai neatkreipdavo savo veido į žmones, ir tik, kuomet jam reikėjo pasisukti, galima buvo pastebėti, kad jo akys buvo labai neaiškios, — lyg tamsūs plėtmai po maistingai surauktais juodais antakiais.

Ištikrųjų-gi jis visai nematė... Jis tik klausėsi ir girdėjo.

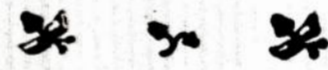
Jam pasislėpus už scenos, žmonės liusiausiu atsiduso...

Ir plojo rankomis, atsimindami apie antrąjį dainių.

Paskui jie išsiskirstė kaip ir suėję, — pavieniais, slankiodami — šviesai nedrąsiai palietus išsižergusius klasiškus estrados rėmus ir dingus kreivai išeiluotose sėdynėse, neaiškioje sienų ir lubų spalvoje.

I-as Guobinis.

N. Y. 10-24-1918.

MOTERS RANKOSE

(Parašė G. FREDERIC LESS,

vertė TAMSIOJI NAKTIS).

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y., on November 27, 1918, as required by the act of October 6th, 1917.

(Žiur. pareitąjį „Tėvynės“ Priedo num.)

ELENA Doveikiūtė — pasilikusi viena pati, pirmu kartu visame savo gyvenime — atsisėdo ir užsimastė. Jos mintis pertraukinėjo kanuolių trenksmai, kurie girdėjosi vis arčiau ir arčiau. Kartą, jau gerai po pusiaudieniui, ji išgirdo, kaip tuč tuojaus už jos namų truko šovinys. Gal

per klaidą šovinys užklydo. Ji pasikėlė, priėjo prie lango ir atidarė jį, kad geriau girdėti. Priešų orlaiviai birzgėjo viršuje; nuo miestelio pusės girdėjosi šautuvų traksėjimas ir žmonių klyksmas.

Ne; niekados dar Žižmarių mokytoja nebuvo taip viena, kaip dabar, ir niekados ji nejautė tokio didelio ir atgaivinančio kudikystės džiaugsmo įtekmės. Ką ateitis turi jai parengusi? Ar tai jau jos paskutinė valanda atėjo? Bet jos dvasia kėlė

maištą jau vien dėl minties pražuvimo kaktaklizme, kurs apglėbė jos tėvynę. Jos širdis pasidarė kieta, kaip iš plieno, bet joje buvo jauno jos kraujo palaikoma drąsa ir viltis, — jos gyslose degė rustybė ir nepapykanta prieš, išiveržusio į Tėvynę.

Jai taip per ilgą laiką žiurint pro langą ir mąstant, iki sutemų, kažkas pabarškino į duris. Budama pati viena, priėjo prie durų ir be šešėlio baimės atsklendė jas. Atsidarius sunkioms aržuolinėms durims, tarpdaryje sustojo trys vokiečiai oficeriai. Nelaukdami užkvietimo inėjo vidun, prašnekėję vokiečių kalba, kurios ji išmoko, kuomet lavinosi Karaliaučiuje. Vienas, matomai vadovas, kapitono rangoje, apžiūrėjo ją nuo kojų iki viršugalviui ir sušuko:

— Kas tu esi, Fraulein?

— Elena Doveikiutė, Žižmarių mokytoja.

— Gerai, Elena Doveikiute, dabar rolės turi apsimainyti. Ar ne taip, Fric ir Hans? — Tarė, žiauriai juokdamos. — Mes dabar esame viešpačiai, o tu turi mūsų klausyti. Mėsos ir gėralo — ah! Palaiminto alaus — ir šilumos, tai visa, ko mes norime, tik greitai! Ar supranti?

— Ką tik liepsite, bile tik turiu, gaukite, ponai, — atsakė Doveikiutė mandagi, bet šaltu balsu. — Pirmučiausiai aš užžiebsiu žiburius.

— *Gut*, — sušuko kapitonas. Paskui, lyg netikėto nužiurėjimo pagautas, apsidairė po kambarį ir pridėjo: — Bet palauk valandėlę. Ar supranti, Fraulein, kad mes čia esame po tamstos globa? Ar viena čia esi?

— Taip, esu viena ir neturiu jokių ginklų. Galite iškrėsti visą namą, jei norite.

— Labai gerai, labai gerai! — atsakė kapitonas, kiek ramesniu balsu. — Tikime tamstos žodžiui. Na, o dabar duok mums pavalgyti ir išsigerti. Atsimink, mokyto-

ja, visą tuziną alaus, nes per ilgą laiką mes negavome žmoniško *Schluck* (burna).

Po valandėlei Elena padėjo ant stalo visą, ką turėjo, sakydama:

— Negaliu duoti jums nieko geresnio. Kaslink miegojimo, — čia bus šilčiausia. Antai kampe yra atnešti jums šienikai. Laba nakt jums, ponai!

Elena nuėjo savo kambarin, bet ne tam, kad miegoti. Jos kambarys buvo virš virtuvės, tad ji girdėjo kiekvieną vokiškųjų oficerių žodį. Jau buvo vėlai naktį, o ji, sėdėdama ant krašto lovos, klausėsi ir galvojo, kad pabėgus. Kareiviai, žemai likę, pagaliaus ėmė dainuoti kareivių dainą „*Der Gute Kamerad*“. Ypatingai jai išdėmėjo kapitono padainuota daina „*Reiterlied*“, kur karžygis užia ir prašo, kad jauna šeimyninkė duotų jam dar kaušą vyno pirma, negu jis numirs...

Ilgai jie dainavo ir linksminosi, — leitenantai plojo delnais kapitono dainai. Pagaliaus viskas aptilo. Garsas, kokis paskui pasigirdo, bematant pakėlė Doveikiutę ant jos kojų. Tai buvo girgždėjimas laiptų ir barškėjimas kardo, velkamo laiptais. Žaibo greitumu perbėgo per galvą mintis užgesinti žiburį ir per langą išsokti į sodną. Bet pirm, negu ji galėjo įkūnyti tą planą, duris atsidarė ir vidun įslinko girtas kapitonas.

— *Das is gut*, mano maža drauge. — Negali būti kita tokia gera šeimyninkė, kaip tamsta! Taip pasakiau Fricui ir Hansui, kurie dabar jau knarkia, sumigę. Tokio gero alaus mes niekadės dar nebuvo-me gėrę. Bet nesibijok, gera mano mokytoja, aš uždarysiu duris...

Kapitonas atsigrįžo ir su trenksmu uždarė duris. Toje valandoje Doveikiutė greit ištraukė jo kardą iš makšties ir pervarė jam per kaklą.

Vokietis, sudejavęs, akis išvertęs, griuvo ant krašto lovos ir sunkiai nusmuko ant grindų.

Apsirengusi kapitono drabužiais,

Elena Doveikiutė, užgesinusi žiburius, nusileido sodnan. Pėrėjo tarp medžių, kaip šešėlis, išėjo pro vartelius ir greitai nubėgo į laukus. Ji ėjo, ėjo, bėgo, bėgo, žinomais jai keliais ir takais, linkui Rusų linijų. Tik vieną kartą susitiko burį Vokiečių kareivių, — bet jie, pailsę nuolatos besivydami Rusu, buvo mieguisti ir nepažino, jog

tai buvo mergina, Vokiečio kapitono rubais apsirėdžiusi. Pagaliaus, ji pasiekė pavojaus šoną tarp dviejų priešų armijų. Švintant, ji pasislėpė girioje; vėliaus, pamačiusi kazokus, nuėjo linkui jų.

Jos viršininkai — paskui ji buvo prie Rusų Raudonojo Kryžiaus — atžymėjo šį jos gyvenimo atsitikimą.

APIE GERĄ IR BLOGĄ

(Parašė Thomas B. Gregory).

(Copyright, 1918, by The Press Publishing Co.)

PEREITĄ savaitę vagis šoko į šaltą Hudsono upės vandenį, gelbėdamas žmogų, kurį, kada jis ėjo gelžkelio rėlėmis, įstumė vandenin atbėgęs traukinys.

Tuojaus po išgelbėjimui skėstančio žmogaus policija suėmė vagį, kurs stengėsi nuo jos pabėgti toje valandoje, kada pamatė skėstantį žmogų.

Šičionai mes turime keistą žmoniškumo kombinaciją.

Daugybė žmonių sprendžia, kad vagis yra žemiausio budo žmogus, kad jame negali būti nieko gero.

Vagis ateina į žmonių namus, — tankiausiai nakties gilumoje, — kad apiplėšti, apvogti; tankiai jis, eidamas vogti, yra pasirengęs ir nužudyti kitą žmogų, jei būtų reikalas jam pačiam išsigelbėti nuo patekimo į policijos rankas.

Taigi vagis yra netik plėšikas, bet ir žudytojas, — blogesni nelabumą sunku besitikėti atrasti pas kitos rūšies prasikaltėlius.

Vienok-gi žmogaus prigimimas yra didelis dalykas, ir mes niekad negalime būti tikrais, jog patyrime jį visais atžvilgiais, jo visus iškilimus ir nupuolimus.

Žmogaus prigimimas yra pilnas netikėtų apraiškų ir, kuomet mes mažiausiai to tikimės, mūsų mažiukės teorijos gali būti visai sunaikintos.

Juo ilgiau gyvename, juo tvirčiau tikime su tuo didžiuoju poetu, kurs pasakė, kad „*musų gyvenime pilna yra labo ir pilna nelabo*“. Ir tikime, jog ir antrasis poetas žinojo, ką sakęs, kada ištarė, jog mūsų senoje, keistoje žmonijoje yra „ryšuliai gero“ ir „ryšuliai blogo“.

Visi „velniai“ yra „pragare“, ir visi „šventieji“ yra kalendoriuje. Čia ant žemės, tarpe žmonių, mes niekad nesusitikame su velniais arba su šventaisiais.

Ir geriausiam žmogui gali būti nelabasis velnias, pasiryžęs apsireikšti kaip tik pasitaikytų proga. Ir žiauriausiam žmogui gali būti geras angelas, kurs gali pabusti jame ir atlikti didelius žygius.

Nėra žmogaus, kurs būtų visiškai geras. Nėra žmogaus, kurs būtų visiškai nelabas. Mums teko skaityti apie visokias raganas, apie drakonus ir šmėklas, bet niekad neteko mums su jais susitikti, — taip pat, kaip neteko susitikti nei su šventaisiais, nei su velniais.

Jei kada sutiktum žmogų, kurs sakytųsi, kad jis yra šventas ar pašventintas, nenusistebėk ir pasakyk jam, kad jis yra arba beprotis, arba veidmainys.

Yra du dalyku, kurių mums labiausiai truksta, — tai yra padorumas ir viltis. Padorumo reikia, kuomet mes kalbame apie gerus žmones (žinoma, apie save ir-gi) ir vilties, kuomet kalbame ar mąstome apie blogus.

Nėra didesnio dalyko, kaip pripažinti, jog ir geriausiai iš mūsų gali būti dar daug geresniais.

Neužmiršk, kad ir blogiausias žmogus

vis dar yra žmogumi, — taigi vis dar yra vilties, kad jis gali būti geru žmogumi.

Kada mažiausiai to pasitikima, — va-
gis tapo didvyriu! *Tamsioji Naktis.*

ŽILI PLAUKAI

(Parašė LINA CAVALIERI. Vertė JUSŲ LAIMĖ).

MMUSŲ gyvenime yra daug įvairių priežasčių, nuo kurių plaukai pražila. Viena iš paprasčiausių priežasčių, tai senatvė, bet daugeliui plaukai pražila iš priežasties įvairių ligų, nuo perdidelio rupinimos, nervavimos, išgąščio arba didelio staigaus susijudinimo, kaip tai — gailėsčio, išgąščio, o kartais ir nuo staigaus džiaugsmo. Taip pat tas buna nuo per karšto ar per šalto klimato, jeigu staiga buna permaininga gyvenimo vieta. Nežiurint, kokia priežastis būtų plaukų pražilimui, dalykas visiškai

yra gamtiškas ir vadiname jį gamtišku apsiereiškimu dėl to, kad ligšiol dar niekas nesurado tokios gyduolės, kuri pražilusius plaukus paverstų į tokius pat, kaip kad buvo pirma pražilimo. Žmogaus plaukai taip, kaip pats žmogus, vienas pasensta greičiau, kitas, sulaukęs senesnio amžiaus, išrodo dar vis jaunu, — gi pasenusio žmogaus jokie specialistai negali atjauninti; taip pat ir plaukų negalima atjauninti, nežiurint ar jie pražila jaunesniame amžiuje, ar senesniame. Prie geros priežiūros nepražilusius plaukus galima sulaikyti nuo pražilimo, bet pražilusius negalima atjauninti. Nuo pražilimo plaukus galima apsaugoti, prašalinant priežastis, jeigu tos priežastis yra galimos prašalinti. Senatvės prašalinti negalima, tad ir plaukų pražilimo priežasties, paeinančios nuo senatvės negalima prašalinti.

Plaukų pražilimas neliudija, kad žmogus yra pasenęs, nors ir yra papratimu žilus žmonės vadinti senais. Kad ir su žilais plaukais ypata, — jeigu ji juos priderančiai užlaiko, tai permaina plaukų spalvos netik nepadaro žmogaus senu, bet kartais net pagražina visą išvaizdą, o ypatin-
gai tokie plaukai, kurie turi sidabrinę varšą. Užlaikyti žilus plaukus sidabrinėje spalvoje ima daug domos.

Norintieji palaikyti tokioje spalvoje plaukus neprivalo jų tankiai šlapinti, neprivalo tepti įvairiomis mostimis, nes mostis, išgirta įvairių apskelbimų, labai gali pakenkti žiliems plaukams, padaryti juos nelygius, t. y. vietomis vienus pluoštus gali

paversti į baltesnius, kiti gali palikti natūrališkesni; tokie kerši ar dryžuoti plaukai žmogaus veido išvaizdą sugadina. Augščiau pasakėm, kad plaukų nereikia šlapinti, nepatariam, kad plaukų nereikia užlaikyti švariai; plaukai būtina reikia mazgoti bent kartą į porą savaitių, bet išmazgojus plaukus, ištrinkus gerai galvą, plaukai ant saulės ir vėjo reikia gerai išdžiovinti; nereikia niekuomet jokiais „sukinimais“ plaukų garbiniuoti, nes garbiniavimas gali ant plaukų atsiliepti taip, kaip ir mosčių tepimas. Jeigu galva yra per sausa, tai gerai kartą savaitėje ištrinti su kiaušinio tryniu. Reikia saugoties dratinių spilkų ir šiaip apsukimų ant ko nors stipraus.

Plaukai kad ir yra pražilę, galva reikia masažuoti kasdien, trinant odą su sausais pirštų galais, pakol gerai įkaista. Toks trynimasis pagamina kraujo cirkuliavimą, atgaivina odą, plaukų šaknims suteikia maistą, plaukus sulaiko nuo slinkimo ir nuo pergreito pražilimo. Reikia daboti, kad galva būtų visuomet švari, kad nesirastų joje pleiskanų.

Šukuojant plaukus, geriausiai naudoti šepetys, kurio šeriai turi būti gana stiprūs, kad pasiektų odą, bet neperstiprūs, kad sudraskytų odą. Su šepečiu šukuojant, atliuosuojama pleiskanos, ir išvaloma galva kasdiena, palaiko gražumą plaukų.

Šepečio, kurį vartoji plaukų šukavimui, negalima niekam kitam naudoti; apart to, turi būti švariai kas kartas išplaunamas ir prieš saulę išdžiovinamas. Šukos turi būti užlaikomos švariai, kad tarpe dantų nebutų prisivėlę pleiskanų ar kitų kokių nešvarumų. Reikia temyti, kad šukų dantis nebutų aštriais kampais; jie privalo būti apvalūs ir švelnūs.

Prieš einant gulti, plaukus iššukavus su šepečiu, geriausiai su šukomis sušukuoti į užpakalį ir liuosai į vieną kasą supinti. Išryto, kuomet plaukus šukuoji, dabok, kad staiga nerautum ar neplėstum su šukomis; reikia liuosai šukuoti ir sutaisyti kaip kad paprastai plaukus nešioji.

Jeigu plaukai yra normališrame padėjime, tai nėra reikalo tankiau plauti, kaip vieną kartą į dvi savaiti. Kiekvieną kartą galvą ištrinkus, reikia labai daboti, kad nepasiliktų putų nuo muilo; delto reikia būti atsargum, plauti per kelis vandenius. Plaunant drungnu vandeniu, gera yra truputį idėti sodos vandens suminkštiniui. Ištrinkus galvą, reikia sausai plaukus ir galvą su rankšluosčiu iššluostyti, o paskui ant saulės ar prieš atkaitą gerai išdžiovinti.

Taip užlaikant plaukus, visuomet atrodysi gražiai, nežiurint, kad plaukai būtų ir pražilę. Tau ir žilumas pritiks.

MERGINOS DVASION PAŽVELGUS

NESENAI New Yorko teisme buvo tardoma byla — kaltinimas buvo bandedyme kelti sumišimą — ir čia viena ypatų apreiškė tą, kas yra vadinama „Bolševikizmu“. Tai buvo jauna, 18-kos metų amžiaus mergaitė. Ne svarbu žinoti jos vardą, — rupi tikslai patsai dalykas, nesa tai, ką ji apreiškė, nėra jos vienos upas, bet yra upu visų anarchistų. Ta jauna mergina paskelbė tokias mintis, į kurias pasaulis

privalo išmintingai ir su energija veikti.

Į klausimą, ar jinai tiki į įstatymus, kurie apgina žmonių sveikatą ir moralybę, ta jauna mergina atsakė, be svyravimų:

„Aš netikiu į įstatymus, kurie apgina žmogaus sveikatą ir moralybę.“

Praplėsdama savo mintį, ji užreiškė mananti, kad „įstatymai yra daromi dėl to, jog visuomenės organizacija yra sugedusi.“

Paklausta, ar ji tiki į jungtinių įstaty-

ma, ta jauna mergina ir-gi be dvejojimų atsakė:

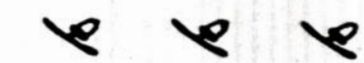
„Šių dienų mergina išteka už vyro vien dėlto, kad nori pasitraukti iš dirbtuvės, nori turėti nuosavą namą, o ne dėlto, kad myli.“

Ta 18-kos metų mergina yra ateivė, svetur gimusi, — ne svarbu, iš kokio krašto ji yra atėjusi, nesa visose šalyse visuomenės tvarkos ardytojų teorijos yra vienodos. Teisme ji kalbėjo teisinga ir aiškia anglų kalba, su pažinimu tikrosios žodžių prasmės. Nors ir sunkiai dirbdama dirbtuvė-

je, ji vienok priprato mąstyti, ir tai mąstyti taip, kaip ir kiti jos vienminčiai.

Amerika negali auklėti žmonių, kurie mano, buk įstatymai yra daromi priespaudai, buk visuomenės trobėsis yra pastatytas tam, kad visa, kas skęsta, ir būtų skandinama.

Taigi ir dirsterėjimas į jaunos merginos-darbininkės dvasios gilumą parodo tenai didelę tamsą, kurią visuomenė turėtų prašalinti, apšviesti, ir pačią dvasią pripildyti grože. Tai yra labai sunkus darbas, kuris reikia atlikti su dideliu mokėjimu, su kantrybe, su pasišventimu ir išminčia.

KUDIKIS

Metropolitan Life Insurance Leidimu

Vertė I. B. BRONUŠAS, M. D.

Jie ilgai nepasveiksta, tačiau tam tikromis gyduolėmis paprastai galima pagydyti į trečius metus amžiaus.

LABAI YRA SVARBU, KAD KIEKVIENAS GALĖTŲ PAŽINTI ŠITĄ PAPERASTĄ LIGĄ, KURI REIKALAUJA DAKTARO PAGALBOS.

Dalykai, kurie reikia atsiminti.—

Kudikiai reikalauja panėjimo paskirtomis valandomis.

Kudikiai reikalauja paskirtų gulėjimo valandų.

Kudikiai reikalauja daug tyro oro ir saulės šviesos.

Kudikiai reikalauja vandens.

Kudikai reikalauja šilto užlaikymo.

Kudikai reikalauja švaraus užlaikymo.

Kudikiai reikalauja paprasto užlaikymo ir šilto aprėdymo.

Kudikiai reikalauja tyro pieno.

Kudikiai reikalauja, kad motina maitintų juos savo krutimis, jeigu tik tai ji gali.

Kudikių maistą turi nustatyti daktaras, o ne kaimynai. Maisto neprivailoma tankiai mainyti.

Jeigu norima, kad pienas būtų geras, tai jis reikia atidžiai sutaisyti su daktaro nurodymų.

Labai svarbu atskirti liguistą nuo sveiko kudikio.

Dantų dygimas nėra liga.

Kudikiai, nesulaukę devynių mėnesių amžiaus, nieko daugiau neprivalo gerti, kaip tik pieną, apart tų dalykų, kurie yra viršiaus nurodyti; negalima duoti alaus, raugintų aguonų, mėsos, daržovių arba kringelių.

Neprivailoma vartoti nuramintojų.

Nereikia vartoti nei „gardaus“ sirapo.

Saugiausias vaistas nuo viduriavimo yra ricina.

Kudikių neprivailoma leisti ant aslos, reikia jie daboti nuo traukučio ir tokių žmonių, kurie serga slogomis. Jų jokiu būdu nereikia bučiuoti į burną.

Kudikiai daugiausiai serga nuo šalčio, vidurių ir kvėpavimo sistemų ligomis.

Kudikis, kurs yra gerai maitinamas, turi reguliariškus papročius ir užtektinai

tyro oro, greitai pasveiksta ir labai retai tserga. Kudikis, kurio motina neprižiuri tų dalykų, tankiai serga, ilgai nepasveiksta ir gali numirti.

Nutildytojai.—

Nutildytojų arba nuramintojų *nereikia* vartoti. Jie yra nešvarūs. Jie gali nukristi ant žemės ir išsipurvinti. Jie kudikį sunervuoja, ir jų vartojimas gali dantukus sukraipyti. Papročio prašalinimui, vientik atink nutildytoją ir daugiau jo nebeduok. Nykščio, taip kaip ir nutildytojo, čiulpimas yra blogas paprotys. Toks paprotys gali sugadinti ne tik nykštį, bet ir žandą, ir gali pagaminti burnos skaudėjimą. Tokio papročio prašalinimui, kudikio rankutės reikia apmauti, ypatingai einant gulti, tam tikromis pirštinaitėmis, padarytomis iš baltos bovelnos, ir tokios pirštinaitės reikia švariai užlaikyti. Dauguma daktarų mano, kad nutildytojai pagimdo burninius ir nosinius liežuvėlius, kurie gali pragaištingai atsiliepti, kudikiui paaugus.

Dantų dygimas. — *Dantų dygimas nėra liga.*

Dauguma sveikų kudikių mažai vargo teturi sulig dantų dygimo. Neingalėjimas laike dantų dygimo tankiausiai paeina nuo blogo arba negero maisto, o ne nuo dantų dygimo. Tačiau kudikis gali greičiau susirgti laike dantų dygimo. Paprasta ligos priežastis šitame laike tankiausiai paeina iš priežasties nešvariai užlaikomų pieno bonkučių, šalčio arba pieno neprižiurėjimo, persivalgymo, arba kitokių priežasčių. Dantų dygimas prasideda tarp šešto ir aštunto mėnesių, ir pirmas dantis gali pasirodyti pas sveiką kudikį alei vieną dieną šiame laike. Kartais dantų dygimas apsireiškia anksčiau. Paprastai, viduriniai apatiniai dantys pirmiausiai išdygsta. Po šitų — du viršutiniai, ir paskui kiti keturi priešakiniai dantys išdygsta. Metų amžiaus kudikis paprastai turi šešis arba ir aštuonis dantis. *Nieko negelbsti kudikio*

dantų dygimui jokie priimnūs sirupai, čer- nuškų arbatos arba kitokie raminantieji vaistai, todėl jų ir nereikia vartoti.

Liguisti kudikiai.—

Tankiausiai kudikiai, nesulaukę vienų metų amžiaus, išmiršta nuo vienokios ar kitokios rūšies vidurių nevirinimo. Tą tankiausiai parodo kudikio žarnų stovis: *viduriavimas* arba *užkietėjimas*. Sveikas kudikis turi išeiti laukan nuo vieno iki keturių sykių į dieną. Mėšlas išrodo gelsvas ir geroje formoje. Liguistas kudikis eina laukan labai tankiai, mėšlas pasidaro liuosas ir žalsvas, atsiranda daug sukrekėjusių riebalų ir dumblių. Kuomet kudikis šitaip tserga, tai *nieko nereikia duoti valgyti, apart vandenį arba miežių vandenį*. Tokia- me atsitikime visuomet reikia duoti arbatinį šaukštuką geros ricinos. Kudikiai nesi- priešina aliejui, nes jiems tinka jį gerti. Aliejus nieko blogo kudikiui negali padaryti. Priimnūs sirupai ir visokios rūšies patentuotieji vaistai tankiai turi savyje tokius dalykus, kurie kudikiui netinka ir net gali jį užnuodyti. *Tokių vaistų nereikia vartoti*. Apart ricinos, jokių kitų vaistų nereikia vartoti be daktaro daleidimo. *Yra labai svarbu sužinoti, kaip greičiausiai galima, kad kudikis serga*. Daug ligų nepasidaro pavojingomis, jeigu motina patėmija į laiką, kad kudikis serga.

SKYRIUS IV.

Bėgiojantis kudikis.—

Kudikiai nuo vienų iki dviejų ir pusės metų amžiaus yra vadinami „bėgiojančiais“ kudikiais, nesa šitame amžiuje jie pradeda stovėti ant kojų ir greitai bėgioja.

Abelni reikalavimai. —

Jie reikalauja to paties tyro oro, gero maisto ir švarumo, kaip ir mažas kudikis. Tačiau jiems reikia kitokio maisto, ir jie gali padaryti daug tokių dalykų, kurių mažas kudikis negalėjo padaryti.

Daugiau Bus.

Parašė A. B. STRIMAITIS.

Gyvenimo mano saulutė jau leidžias,
Kas kartą šešėlis ilgin ir ilgin;
Jausmai bekovodami pasaulio geidžia,
Kasdiena prie karsto slenku jau artin.
P. Vaičaitis.

Štai gyvenimo keleivis, peržengęs ne vieną slenkstį, artinasi prie paskutinių durų—laikas jam visur ir visuomet draugavo, iki pat susitikimo su mirtimi. Visi žinome, jog turėsime sutikti tą šmėklą, tarpe tų durų, už kurių nežinome, kas randasi.

Šiame momente, kada skaitome šį straipsnelį, ant šio pasaulio randasi dar penkiolika šimtų milijonų tokių pat sutvėrimų, kaip tamsta. Jie visi yra kur-nors, veikia ką-nors. Ar atėjo jiems į mintį, kad už šimto metų jie visi jau bus peržengę slenkstį nežinystės, o paskui juos seks dar skaitlingesnės minios. Kur pasidės ta milijoniška pajiega, kuri dabar yra? Bus užkasta į žemę. O tie, kas ateis paskui mus, kalbės apie mūsų darbus. Gi mes ilsėsimės šaltuose kapuose, nieko nežinodami. Kas bus už anų durų — mes nežinome, užtai ir neatsakome, bet ką žinom, ką padarome, — už tai turime patį atsakyti. Tad nemanykime, kad už mūsų darbus kas kitas privalo atsakyti. *Paveyk man Tamstos paklausti*: Ką pasakytum, jeigu susitiktum su juoda šmėkla, žengdamas dar kartą per slenkstį? Ar pamąstei, kokis atsakymas būtų už visus darbus, kuriuos atlikai čion gyvendamas? Ar galėtum at-

sakyti tai šmėklai: *Aš dariau viską, kaip geriausiai galėjau.*

Amžinastis žaidžia su mumis taip, kaip mažas vaikas, užsukęs siulą ant sukučio kojukės, paleidžia jį ant žemės. Jei sukutis pataiko ant lygumos, jis tykia švelniai sukasi, kol išsibaigia pajiega, ir ant vietos ramiai sau parpuola. Bet jeigu nupuola ant gruoblėtos vietos, tai šokinėja, daužosi, visame smarkume; įstrigus koju-kei kur į plyšį, staiga sukaukęs sustoja. Tuomi sukučiu esame mes, — gamtos išmesti ant šios žemės paviršiaus, ant lygumos, ar gruoblėto lauko, — sukamės, kol sustojame.

Milioni drūtų jaunų vyrų žuvo karėse, sulaukę geriausių gyvenimo dienų. Šimtai tukstančių neužaugusių kudikių mirė ir miršta dėl stokos priežiūros, maisto, pastogės, dar nei nepažinę šio pasaulio smagumų, nei baisenybių. Šimtai tukstančių yra uždarytų belaisvėse; kiti — kalėjimuose laukia baisyos valandos, skaitliuodami dienas, valandas ir minutes savo gyvasties; kiekvienas laikrodžio takterėjimas yra skaitomas. Tai yra baisyšausis žmogaus likimas. Žmogus, budamas po saulės šviesos spinduliais, besidžiaugias gamtos dovanomis, atgyjančio pavasario žiedų kvėpėjimu, ar rudens meto vaisių gausingumu, užinteresuotas naujais gamtos pabuklais—ir nepajunta buvęs jaunų svajotoju, bekrapiņas su lazdele priešais savo akmenuotą taką, kaip prisiartina prie paskutiniųjų durų!

Šie palyginimai mus priveda prie tos minties, kad pastudijuotumėm, ką pasakytume mirčiai, susitikę ją, Jei norime praleisti savo gyvenimą taip, kad nepajustumėm, turime turėti omenyje atsakymą: *Aš dariau viską, kaip geriausiai galėjau.* Dideli pasaulio žmonės, mirdami, palieka garbingus atsakymus juodajai šmėklai.

Štai Anglijos didikas *Pitt*, mirdamas, pakėlė akis į augštą: „O, mano tėvynė, kaip aš tave myliu!“ Taip taręs, numirė. Arba *Saladinas*, viešpatavęs dvyliktame amžiuje, kuomet gulėjo ant mirties patalo, paliepė iškelti drobulę priešais savo gėtą ir prie tos ceremonijos paliepė sušukti: „*Žiurėk!*“ Tai visa, ką *Saladinas* prieš mirtį išreiškė. Gali būti, kad jis tą paveldėjo nuo *Aleksandro Didžiojo*, kurs, išėjęs prieš sukilusią kariuomenę, iškėlė savo lelijinį rubą ir prakalbėjo į karvedžius: „Aš jus padariau galingais, o už tą visą užpelniau sau tik šitą rubą, kuris pridengia mano kuną!“

Majoras *Andre*, drąsus Anglas, laike civilės karės, kuomet amerikiečiai jį susekė kaipo šnipą, išvedė jį po medžiu, užnėrė virvę ant kaklo ir paklausė jo, ar turi ką svarbaus pasakyti prieš mirsiant, — atsakė: „Gaila man, kad aš turiu tik vieną gyvastį atiduoti už savo tėvynę.“

Didikai, mirdami, palicka trumpus išsireiškimus, sustiprinimui savo genties. Gilūs religijiniai persitikrinimai, pasišventimai, tukstančiams davė tvirtą valią. Jie

davė save ant laužų spirginti. Tokių žmonių mirtis yra minima pasaulio historijoje arba historijose tų tautų, prie kurių jie priklausė. Bet drąsiausios mirtis tankiausiai nėra paminėtos jokioje historijoje. Rodoš, kad jų suvis nei nebuvo — tai mirtis paprasčiausių motinų, kurios sutvėrė pasaulio jiegas. Tų šimtų milijonų paprasčiausių motinų, rodos, niekas nežinojo, kad jos gyveno, mirė ir likosi tuojaus pamirštos. O jos, mirdamos, nieko nemastė apie save, nepaisė, kas su jomis atsitiks, — tik žiurėjo su gailėsčiu į savo vaikelius, — kas s ujais nusiduos, kokia bus jų ateitis...

Vyras savo didybėje, mirdamas, mąsto, ką pasaulis pasakys apie jo darbus. O motina galvoja, kas bus su jos kudikiais, kuomet ji peržengs paskutinį slenkstį.

Mes, maži žmonės esame, kaip skurdės ant žemės paviršiaus, tik su tuo skirtumu, kad mokame protauti, kalbėti, rašyti ir perduoti mūsų darbų svarumą busiančioms gentėms. Ką mes pasakysime, susitikę šmėklą tarpduryje? Ar galime duoti tokį atsakymą, kad darbai jį patvirtintų: „*Aš dariau visą, kaip geriausiai galėjau.*“

NAUDINGOS SMULKMENOS

Išėmimas rudžių ir rašalo.

Kad išimti rudžių ar rašalo plėtmus iš baltinių, plėtmuotas baltinys reikia suvilgyti vandeniū, sumaišytu su boraksu arba amonija ir užtiesti ant medinio indo su garuojančiu vandeniū. Padaryk mišinį iš vandens ir 10 nuošimčių rugščios druskos, ir užvarvink kelis lašus ant plėtmo, kad tas pasidarytų baltas. Paskui paviigyk baltinį į vandenį. Jeigu plėtmas nepranyksta, paantrink visą augščiau nurodytą operaciją. Kada plėtmas pranyksta, tada baltinį išplauk amonijoje, kad neliktų ženklų rugščiosios druskos.

Vario nušveitimas.

Miestuose gyvenant, galima gauti visokių miltų nušveitimui varinių indų. Kai muose gyvenant, varinius indus galima nušveisti išsijotais ir muiluotu vandeniū atskiestais pelenais, arba žaliais ruškynių lapais. Tik vienaip ar antraip nušveitus, indas reikia gerai išplauti ir išdžiovinti.

Ylos maiše nepaslėpsi.

Laimė ir nelaimė praslenka ilgai.

Ilgai plaukai, bet protas trumpas.

VAIKŲ SKYRIUS

TEKŠIŲ PASAKOS

SIMANAČIO GRINČIUKĖ.

Yra Šiauliškiuose viena vieta: daubelė-pievutė, klampu, viduryje pievutės didelė akyvara, iš kurios dieną-naktį verčiasi vanduo. Nuo čia prasideda mažas šalto, gryno, kaip krištolas, vandens, upelytis. Šitame upelytyje vaisosi smarki ir greita, raudonasis ir juodasis taškėliais ant šonų žuvis — upėtakis. Apie tą akyvarą, iš kurios prasideda upelis, šiandien žmonės tiek tepasakoja, kad joje tuno didelis, didelis upėtakis, visų upėtakių tėvų tėvas. Buvolnėsnieji dėdės pasakoja, kad jie, eidami pro šalį, savo ausimis girdėjęs, kaip jis pliaukštelėjęs su uodega per vandenį, o visų buvolniausieji, kad-net matę pačią uodegą — didumo, sako, kaip gerą ližę...

Bet seniau apie tą vietą daugiau buvę pasakų. Netoli tos akyvaros, antrapus kelio, kur šiandien yra saliukė, (taip vadina Tekšiuose išartą tarp pievų laukelį) kadaisia buvusi Simanaičio grinčiutė... Senai ten gyvenęs kokis Simanaitis, bet per ilgus metus ta grinčiukė perėjusi kitiems ir paškutiniuoju laiku ten gyvenusi kokia našlė su vaikais...

Nuo senai buvo žinoma, kad ten buvusi nerami vieta. Tai bevažiuojant ar becinant kam perbėgs per kelią juoda katė, tai juodas didelis šuo, tai nusižvengs kumeliukas ir nudrumbės per laukus, tai kas lyg susikvatos-susikikens... Bet kaip parėjo gyventi į grinčiukę našlė, tai pradėjo visai jau vaidintis, — labiausiai naktimis.

Tik suguls, sako, užgėsinę žiburį ir pradės merkti akis, kaip grinčiukėj ant augšto kažin-kas — švy-y-y-lpt! kartą, šv-y-y-y-lpt! kitą ir kaip pradės švilpauti — švilpauja ir viename kampe, švilpauja ir antrame, ir trečiame ir ketvirtame, ir ant augšto, ir po pamatu, ir viduryj, ir išlauko! Pakils moteris, uždegs šviesą — švilpavimas nustoja; — užgesins — vėl prasideda ir taip ligi pat gaidžiagystei...

Arba suguls, tai girdi, kažin-kas šlept! šlept! vaikščioja grinčiukėj po aslą... Prisi-tažins visi — šlepšėjimas didėja, virsta trepsėjimu ir tik šoka visi pašaliai. Pro patamsę matyti, kaip tik sukasi, tik sukasi, tik laksto, natajojasi po aslą kažin koki juodi sutvėrimai. Nutykoję, pačiame įniršime uždegs šviesą — nieko nėra....

Arba vėl mėnesienoj matyt, kaip vaikščioja po aslą senas, žilas diedukas su ilga barzda. Vaikščioja, durinėja po pakampes — prieina prie stalo, prie krosnies, prie durų, prie lovos...

— Kas čia? Ko nori, dieduk? — užklaus moteriškė. Tik nusijuokia, nusikvatoja ir nieko nėra.

Ir taip žiemą ir vasarą.

Žiemą, sako, už lango pusto, dargana, o iš akyvaros girdėti aiškiai: ku-ku-ku! Kukuoja....

Ko ta moteriškė nedarė: ir vyrus ir moteris nakvoti kvietėsi, ir šventintu vandeniui laistė, ir žegnojo, ir ražančiumi mėtė — vis nieko negelbėjo...

Susidarė vieną kartą drutų vyrų būrelis:

— Nueisime, sako, ir patykosime — žiurėsime ar nesučiuosime kibšo! Nuėjo į grinčiukę susėdo ant lovų, ant suolų ir prisimetė užmigusiai. Gi-kaip tik! žiuri iš-eina senis į vidurį aslos... Kaip priėjo ar-čia, vyrai kaip šoks, kaip stvers! Bet kur tau: tik garsiai nusikvatojo, nukikeno ir iš-nyko, o paskui pradėjo kukuoti ant aug-što...

Parsivadino vieną kartą kunigą pa-šventinti grinčiukę. Užsivilko tas kamža, atkalbėjo maldas ir pradės gi jau šventinti su vandeniu... Tik kaip sučyps, sučyps iš po pamatų ir iš po stalo ir kaip pradės lai-dyti su plytgaliais iš kamino, tik ko neuž-mušė kunigo ir išvaikė visus susirinkusius. Taip nei kunigas nieko nepadarė prakeik-tai galybei...

Dar kiek pagyveno moteriškė su vai-kais, mato, kad nieko nebus ir išsikraustė iš grinčiukės. Stovėjo ta grinčiukė kiek laiko tuščia. Baisu, sako, tada buvo eiti pro šalį — ar rodosi kas, ar nesirodo, vis išrodo tave kas nori nutverti iš užpakalio. Paskui tą grinčiukę kažin-kas sudegino... Vienas žmogus rado ant rytojaus savo kie-me baisia nupurvintus ratus, lyg kas būtų po didžiausias balas ir raistus su jais važi-nėjęs ir po to daugiau negirdėti vaidinan-tis toje vietoje...

Dideliais kamuoliais verčiasi vanduo akyvaroje, kaskart pakeldamas nuo dugno kalkinių plėvelių debesis; teškena pra ak-menis ir pakriutes šalto vandens upelis; pavasarį čia pražysta geltonos purienos; vaikai stato upelyje meškeres ant upėtakių ir bailiai pasižiuri, prisiklausę senesniųjų pasakų, į šaliukę, bet čia niekas daugiau nebesivaidina.

IŠ LIETUVOS HISTORIJOS

PRADŽIA UTENOS MIESTELIO.

LABAI senoje gadynėje Žemaičių mies-telyje Eiriogaloje gyveno kunigaikštis vardu Liutavoras, kuriam kad gimė der-lingas sunus, praminė jį vardu Utenis (Vy-tenis).

Paaugęs Utenis pastatė naują miestą, kurį nuo savo vardo Utena praminė. Iš-dirbo sau gražius rumus ir padoriai gyve-no. Vedė sau moterį, vardu Vida, kuri jam pagimdė sunų Gediminą.

Metuose 1292, tėvui Liutavorui mirus, Utenis su nemaža kareivių kruva nuvyko į Kernavą, ties upe Nerių, arba Vilija, esančią ir ten buvo pakeltas į visos Lietu-vos didžius kunigaikščius. Utenis liepė žmonėms išpilti augštą kalną, kuris yra pa-silikęs netoli Utenos miestelio.

Uteniui viešpataujant, lietuviai ir žė-maičiai be pertrukio mušėsi su vokiečiais.

Nekartą tie sugavę karėje žemaičius ve-dėsi į Prusus ir krikštijo. Perkrikštai tie, nors kitaip jau tikėjo, vienok neužmiršdavo savo brolių. Išgirdę vokiečius ketinant į Žemaičius keliauti, tuojaus pranešdavo musų krašto vyresnybei. Kaipogi Ragai-nės miesto viršininkas, Ernke, išodinęs į laivą dvidešimt penkis ginkluotus vokie-čius liepė plaukti Nemunu į kalną. Per-krikštai beregint davė žodį Skirminui, žė-maičiai užtaisė vokiečiams sląstus. Vos laivas į tą vietą atplaukė, atbėgo į paupį jauna mergina, kuri rankas laužydama, verkė ir šaukė:

— Oi geri žmonės, gelbėkite mane — esu nelaiminga!

Vokiečiai, tai girdėdami, pasuko laivą į pašalį, prisiartinę paklausė:

— Kas esi ir ko nuo mūsų nori? Ši atsakė:

— Esu lenkė sugauta karėje ir iš lenkų žemės į Žemaičius atvežta. Pagonai nori mane apversti į savo tikybą — aš esmi katalikė. Imkite mane drauge ir ištraukite iš nelabų rankų!

Vokiečiai dar labiau prisiartino prie krašto, padėjo lentą, kad mergina galėtų į laivą įžengti. Bet tuojau šešiosdešimt vyrų iš karklyno sukilo — su savo geležies kabėkliais-capt! — nutvėrė laivą, sulipo į tą, iškirto visus vokiečius ir atėmė laivą su visa nauda.

Tariamoji mergelė nebuvo mergelė, bet jaunikaitis žemaitis, moteriškai apsirėdęs, mokąs lenkiškai. Kunigaikštis Utenis apie tą Skirmino vylių išgirdęs, didžiai jį pagyrė ir davė žemės plotą.

(Iš „Ant. Tretin. pasak.“ M. Valančius.)

KARĖ PAS EŽERA BIRŽULI.

Pradžioje 14-tojo amžiaus kryžiuočiai daugel vietose užėmė Žemaičių kraštą, spaudė gyventojus, jų rankomis statėsi trobėsius, taisė kelius, pilis pylė, taipgi neleido žmonėms savo dirvos arti. Lupo brangias rinkliavas, uždėjo įvairius mokesčius, nei vienas uždirtu turtu negalėjo gėrėtis, nes tuos vokiečiai, kuomet tinkami, atimda-

vo. Viengungiai tie „zokoninkai“ piktino jų moteris ir dukteris. Ką regėdami žemaičiai danginosi toliau į Lietuvą ir šaukėsi prie didžio kunigaikščio Gedimino.

Tas, surinkęs nemaža totorių, gudų ir žemaičių, traukė nuo Dinaburgo (Dvinsko) miesto Kuršo pagal ir susitiko su vokiečiais pas Žeimelius. Čia Gediminas baisiai sumušė vokiečius, kurie, nuo Kuršo atskirti, traukė per Žemaičių žemę Prusus. Nevysai žinodami krašto padėjimo, traukė per šios dienos Joniškį, Kuršėnus, Užventį ir atvyko pas pelkėtą ežerą Biržulį. Žemaičiai liglaiku pajutę vokiečiams trumpai busiant, sugriebė juos, lyg žuvis į tinklą. Išgriovė tiltą ant upės Nekočios ir kitus tiltelius. Nuo šios sienos Nevarėnų, Janapolio ir Girgždutos eidami, apsiautė vokiečius ant Zdaniškių kalno ir pradėjo iš visų šalių mušti. Spyrėsi vokiečiai, bet, negalėdami išturėti — smuko į versmes ir tose skendo. Karės maršalka Enrikis ir daugybė kitų galą gavo. Atėmė tris kanuoles, kurias jau turėjo vokiečiai, daug arklių ir vežimų užgrobė. Vokiečius, iš karės išsprukusius, vijo žemaičiai lyg pat Tilžės.

Išgirdę apie tą paveikslą, visose vietose žemaičiai sukilo, išmušė savo perdėtinius ir kraštas vėl liuosas paliko.

(Iš „Pasak. Antan. Tretininko“.)

NAUJI ĮVEDIMAI

Metuose 1806, pavasaryje vienas Nasrėnų sodžius Salantų parapijos ukininkas, vardu Pilypas Brazdas parsivežė iš Klaipėdos septynis kardupelius (bulves). Jis su visa savo šeimyna, sugraižęs vieną, pamėgino, pasudindamas, kąsti, bet tas pasirodė labai neskanus. Pilypas liepė duoti kiaulei. Ta bežiurint vieną suėdė. Pilypas likusias penkias liepė pasodinti darže. Išdygus, stebėjosi naujos žolės lapams ir laiškams.

Rudeniop, tą pat metą atvažiavo iš Liepojaus vokietis linų pirkti. Brazdas užklausė ar jis nežino, kaip apsieiti su kardupeliais. Vokietis apsakė, jogei vėlai rudenyje reikia jas rauti; norint valgyti — reikia jas virti ar kepti, per žiemą laikyti rusyje arba pirkaitėje, it batvinius. Pavasaryje anksti sėti, bet retai. Pilypas, gavęs rudenyje iš penkių bulvių trisdešimt tris, keletą išvirino ir vėl ragavo — dabar jos pasirodė labai skanios. Atlikusias sėklai užlaikė.

Nuo to laiko atsirado bulvių visame Žemaičių ir Lietuvos krašte. O, jogei bulvės yra apvalios, kaip ropės, delto jas ir praminė žmonės roputėmis. Kitur jas vadiną bulvėmis, dar kitur kardupeliais, du-liomis ir kitaip.

Silkės nuo amžių yra pažįstamos ir valgomos Lietuvos krašte. Buvo jų žmonės pritrukę nuo 1807 iki 1812 metų, nes francuzų imperatorius Napoleonas I buvo uždaręs juras. Toje gadynėje — Rygoje, Liepojoje ir Klaipėdoje už silkę reikėjo mokėti po auksiną (30 skatikų) ir taip dar neveiku buvo gauti. Paskiaus, Napoleoną pamušus, atsidarė juros ir silkės atpigo.

Stuorių (ersketos) nuo 1813 metų atveždavo burliokai į jomarkus Kretingoje, Plungėje, Luokėje, Šiauliuose, Varniuose, Kaune ir kitur. Bet žmonės jų nepirko, sakydami, kad jos atsiduoda kokių blogų kvapu. Tiesą pasakius ir ligšioliai, jų ukininkai veik neperka, bet užtat perka miestelėnai ir dvasiškiai. Stuorės juodi ikrai (kavioras) ilgai Žemaičiuose buvo nežinomi. Atveždavo jų burliokai, bet žmonės nelabai bekibo jų valgyti.

Iki 1820 metų Žemaičiuose nebuvo žinoma Kinų arbata. Paprastai arbatėlės vietoje vartodavo žoleles, liepos žiedus, rāmunėles ir kitokias. Tokią arbatėlę gerdavo seni, ligoti žmonės. Po tų metų didesniuose miestuose pradėjo krautuvninkai laikyti Kinų arbatos, bet niekas jos nepirko svarais, kaip dabar. Kam susirgus, ar gydytojui įsakius gerti, imdavo paprastai žiupsnelį už dešimtuką, auksiną. Vos po 1830 metų pradėjo ją gerti perkeitais su kava ir kakora.

Rusų žmonės, arbatą vartodamiesi, liglaiku iš Kinų parvežė virdulį (samavorą), kurs mūsų krašte visai nebuvo buvęs. Regis, pirmą virdulį 1826 metuose parvežė į Varnius iš Petrapylės kanonikas Stanislovas Českis. Šiandien kiekviename didesniame gyvenime Lietuvoje jį rasi.

Pirmąjį plentą nuo Tauragės iki Šiaulių nutiesė rusų caro Mikalojaus I viešpatavime 1839 metuose, o nuo Šiaulių iki Kuršo sienos ir Mintaujos 1853 metuose.

Pirmasis geležinkelis nuo Kauno iki Liepojaus tapo išklotas 1871 metuse, rusų carui Aleksandriui II viešpataujant.

MOTERS, SVIESKITĖS!

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Kningyne

GAUNAMOS KNINGOS — SKAITYKITE JAS

AMERIKA, 288 pusl.,	75c.
AUDRA RUSIJOJE, 56 pusl.,	20c.
ANDERSONO PASAKOS, 82 pusl.,	20c.
DAKTARAS IŠ PRIEVARTOS (Komedija)	20c.
KAIP GYVANA: Latviai, Suomia, Anglai,	20c.
KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ (I),	20c.
KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ (II)	20c.
KAS IŠ KUR PAREINA, 64 pusl.,	20c.
KELIONĖ Į ŠIDLAVĄ, 48 pusl.,	15c.
KONRADAS VALENRODAS (Poema), 24 p.	15c.
KRAŽIŲ SKERDYNĖ, 77 pusl.	15c.
KUN. A. BURBA, 29 pusl.	20c.
LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA, 180 psl.	40c.
LIETUVIŲ TAUTOS KLAUSIMAS	
EUROPINĖS KARĖS METU, 102 pusl.	35c.
NAUJAS BUDAS Išmokti Rašyti, 24 pusl.	10c.
NUO DEGTINĖS (Komedija), 19 pusl.	10c.
PADĖJIMAS LIETUVIŲ TAUTOS RUSŲ	
VIEŠPATIJOJE (Rusų kalba), 128 pusl.	1.00
PASNINKAI LIETUVOJE, 16 pusl.,	5c.
PERSPĖJIMAS Apie Šventą Tikėjimą, 63 p.	10c.
PRAŽUVO (Vaizdelis iš gyvenimo), 16 pusl.	10c.
ŠVINTANT (Apysaka iš Bulgarų atgijimo).	25c.
TRACHOMA. Prie Šviesos, 100 pusl.	20c.
"TĖVYNĖS" Kompletai 1909-1910-1911. po	1.00

AISOPO PASAKOS

AISOPO PASAKOS — tai vienintelis tos rūšies veikalas lietuvių kalboje ir naudinga kiekvienam turėti. Kninga 360 puslapių, su 110 gražių paveikslų, 301 pasakų ir pasakėlių. Tinkanti pamokiniams seniems, jauniems, o ypatingai mažiems.

Motinos, nupirkdamos šią kningą savo vaikeliams, niekad nesigailės, nes vaikai mėgsta tokius skaitymus, ypač kad kiekvienai pasakai yra pritaikytas ir paveikslėlis.

AISOPO PASAKOS yra svarbios ne tik savo gražumu, bet ir labai rimta prasme: kiekviename atsitikime, kiekvienam žmogui, kiekvienai ydai rasi prilyginimus ir galiausiai pamokinius. Tai neišsemiamas šaltinis; iš jų galima panaudoti sakinius vietuose susirinkimuose ir draugiškuose pasikalbėjimuose.

KAINA SU PRISIUNTIMU Į NAMUS — \$1.25

IŠSKYRUS

AISOPO PASAKAS ir 'APŠVIETA' VISAS KITAS KNINGAS SLA. NARIAI GAUNA UŽ PUSĖ PAŽYMĖTOS KAINOS

Paikalaudami kningų, parašykite aiškiai kningos varda
Peningus geriausiai siųsti per pašto Money
Orderį, paprastame laiške, užadresuojant:

A. B. STRIMAITIS 307 WEST 30th STREET
NEW YORK CITY

PASKAITOS

Žmonių Apšvietai Galima Rengti
Žiemos Metu, nes tai yra Kuopų
Užduotis

NE VISOS KUOPOS TUREJO APDRAUDOS IR SVEIKATOS SAVAITĖ, UŽTAI DABAR GALI PASINAUDOT

KUOPŲ NAUDAI SLA. IŠLEIDO 5-as
PASKAITAS. JAS GALIMA SKAITYTI
DIDELĖSE SUEIGOSE IR KUOPŲ
SUSIRINKIMUOSE. S. L. A. NARIAI
TAIPGI GALI ĮSIGYTI JAS ::

Kreipkitės į "Tėvynės" Admin. straciją

LIETUVOJE EUROPOS KARĖS METU

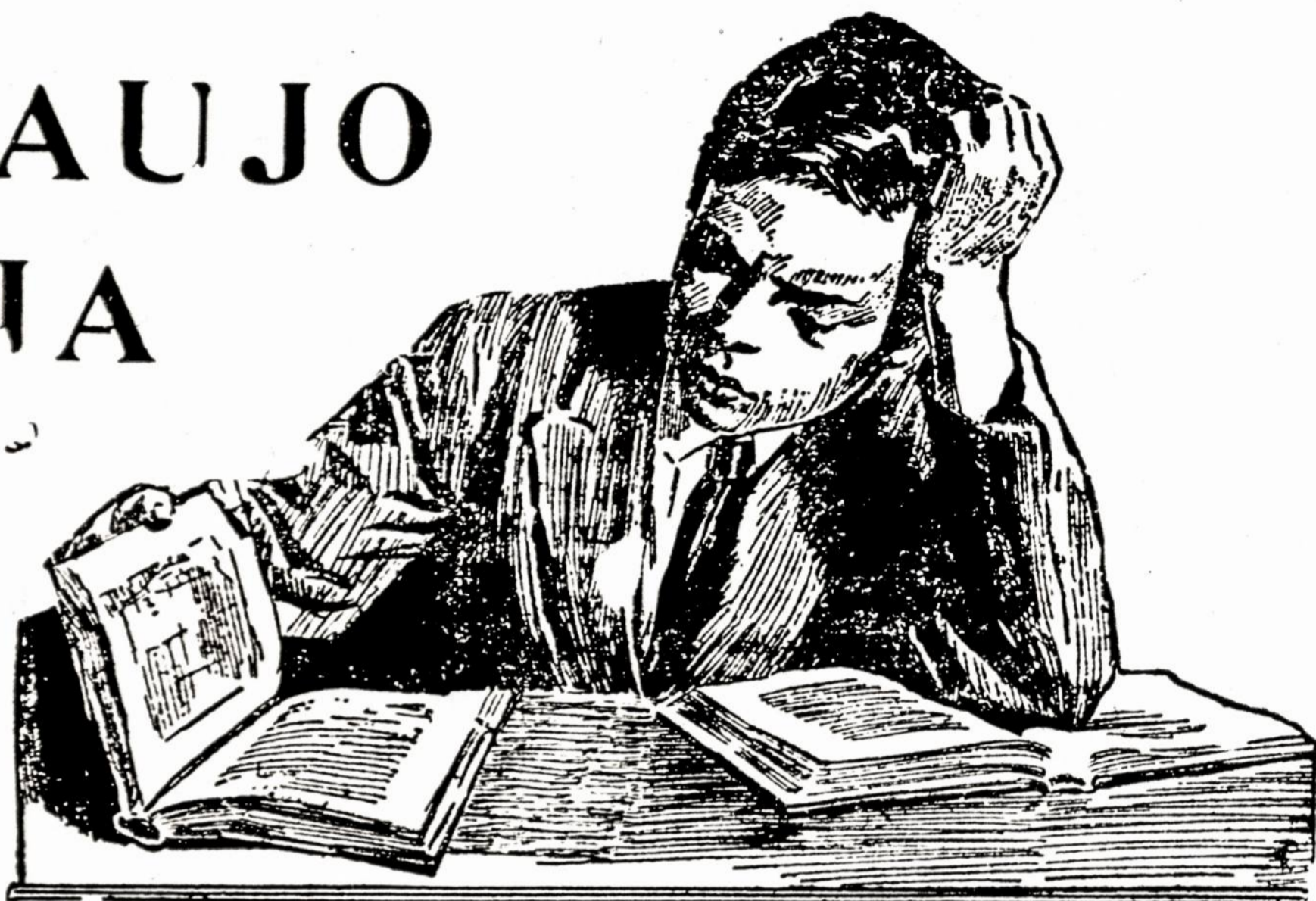
Kninga nušviečia tikrą karės padėjimą, kaip lietuviai pabėgo į plačią Rusiją, palikdami savo ukus, kuomet vokiečiai užėjo. Kninga 92 puslapių, su 12 didelių puikių paveikslų, paimtų iš pačių atsitikimų su pabėgėliais. Kainuoja tiktai 50c. su prisiuntimu.

A. B. STRIMAITIS
307 W. 30th Street, New York City

Didelis Veikalas!

KRAUJO SĖJA

Do Tomai
už
\$1.50

KRAUJO SĖJA ŽINGEIDUS VEIKALAS

Yra tai labai užimanti apysaka iš Rusijos karės laikų. Kninga išleista dviejuose tomuose atskiriam. *Tome Pirmam* telpa šie dalykai: Pirmi Aidai. Maskvoje. „Šviesiai-dauggalis“ Tiška. Varšavoje. Testamentas. Į Rytus. Užpakalyje Armijos. Taktika Strategija. Virdulyje. Ant Vandens. Sląstuose. Kontr-Mina. Geniališkas Plenas. Liadojangas. Juodakis Rekrutas. Kuningaikštukas. Užtrinos Ant Vado Kojų.

Antrame Tome telpa šie dalykai: Jokamanda Pas Kuropatkin'ą. Šiupinys. Fermentai. Ginkluotas Ramumas. Priežastis ir Pasekmės. Šliubas. Prieš Mušį Kaip Tai Dailu Per Karę. Naktis Prieš Išauštant. Šamilio Ainis. Teismas. Tulei-Shanas. Dievo Perkunas. Lenktnės.

Iš viršpaminėtos įtalpos jau aišku, kad šis veikalas yra labai užimantis. Pirmas Tomas turi 289 puslapius, Antras Tomas — 246 pusl. Viso 535 puslapiai skaitymo. Tai milžiniška kningas už tuos piningus.

Kraujo Sėją galima gauti ir atskiriam kiekvieną tomą. Kaštuoja su prisiuntimu po \$1.00. Užsisakant abudu tomu kartu, kaštuoja tik \$1.50. Su užsakymu reikia ir piningus prisiųsti, išperkant money orderį išrašant šitaip:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th STR., NEW YORK, N. Y.

Section II Dalis

SA

Sėvynė

Moteru
ir Vaiku
Laikraštis

„TĖVYNĖS“ SPAUDA. 307 W. 30th St., New York City

MOTINOS

Apdrauskite Savo Vaikus

NĖRA reikalo pri-
rašinėti vaikus prie
svetimtautiškių Insu-
rurance kompanijų,
— galite apdrausti
Susivienijime Lietu-
vių Amerikoje. Ap-
drausdami savo vai-
kus S.L.A., mokėsit
mažiau, o atsitikime
nelaimės gausit dau-
giau. Kompanijų a-
gentams mokėdamos
po 10c. savaitėje iš-
mokate per metus
\$5.20; atsitikime ne-
laimės gaunate \$25.
Į S.L.A. mokėsit po
50c. į 3 mėnesius —
per metus išmokėsit
\$2.00, o nelaiminga-
me atsitikime gau-
nate nuo \$25 iki \$100
apsaugos.

NIEKAD nieks ne-
barškina į duris,
kaip daro tokie a-
gentai, rinkdami kas
savaitė dešimtukus:
Susivienijime Lietu-
vių Amerikoje apmo-
kate kartą į tris mė-
nesius arba ir už vi-
sus metus iškalno.
Reikalus atliekat sa-
vo prigimtoje kalbo-
je, o kuopų viršinin-
kai suteikia jums
nariams viso-
tiariopą naudą.

ISTATAI

PRIĖMIMUI VAIKŲ PRIE Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

1. Visi lietuvių, abiejų lyčių vaikai, sveiki ant kuno ir proto, nuo 1 iki 18 metų amž., gali pri-
gulėti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.
2. Vaikai nuo 1 iki 5 m. amž. moka \$2.00 per
metus, arba 50c. kas 3 mėnesiai, t. y.: sausio,
balandžio, liepos ir spalio mėn. Šio skyriaus
vaikai gauna pomirtinės \$25.00.
3. Vaikai nuo 5 iki 10 m. moka \$2.25 per me-
tus, — pirmą bertainį metų 75c., o kitus tris
bertainius po 50c. Pomirtinės gauna \$50.00. —
Vaikams, nuo 10 iki 18 m. am., mokant po \$2.25
per metus, bus išmokama \$100.00 pomirtinės.
4. Vaikai nuo 1 iki 5 m. amž. moka įstojimo
25c. Įstojimą ir už 1-ą bertainį moka sykin.
t. y. 75c.; nuo 5 iki 18 m. moka įstojimo 25c.
50c. bertaininės ir 25c. reikalams, arba viso \$1.00.
5. Visų trijų skyrių vaikai tik išbuvę 30 dienų
Susivienijime gali gauti pomirtinę. Prigulėjimas
vaiko prie S.L.A. skaitosi nuo tada, kada jo įsto-
jimo piningai priimti į Centrą.
6. Vaikai, prisirašę prie S.L.A., gaus iš Centro
paliudijimus, ant kurių bus įrašyta vardas, pa-
vardė ir laikas įsirašymo į S.L.A.
7. Vaikai skolingi už vieną bertainį tampa su-
spenduoti, skolingi už du — liekasi išbraukti.
8. Vaikui mišus, pomirtinę gauna tėvai; nesant
tėvų — giminės, nesant giminų — urėdiškai pri-
pažinti vaikų globėjai. Pomirtinę išmokama pri-
stačius paliudijimą, ant kurio turi būti pasirašę
daktaras ir graborius.
9. Vaikai yra paliuosuojami nuo mokėjimo tū-
tiškų centų ir kitokių „ekstra“ mokesčių. Paliuo-
suoti taipgi nuo mokesčių siuntimui delegatų.
10. Vaikai neturi tiesos prie rinkimo delegatų
ir patys negali būti siunčiami kaipo delegatai.
11. Vaikai turi būti įrašomi kuopų susirinki-
muose. Kuopų viršinininkai ir abelnai visi sąna-
riai turi tēmyti, kad nebutų įrašoma vaikai ne-
sveiki. Abejojant apie vaiko sveikatą, turi būti
pareikalauta daktaro paliudijimas, už kurį apmo-
ka tėvai arba įrašanties vaikus ypatos.
12. Vaikai nedoro pasielgimo, neklausantys tė-
vų, negali būti priimami prie S.L.A.
13. Vaikus prirašantieji turi paduoti teisingai
vaiko metus; neteisingai paduoti metai, jei bus
susekta, vaikas taps iš S.L.A. prašalintas be su-
grąžinimo įmokėtų piningų. Abejojant apie vai-
ko metus, tėvai turi pristatyti gimimo metrikus.

VAIKAI priimami į
S.L.A. nuo 1 iki
18 metų amž.; pas-
kui, be jokio įsirašy-
mo ir be daktaro eg-
zaminacijos pereina
į suaugusių skyrių.
Po prisirašymo, kaip
parodo įstatuose, už
30 dienų vaikai tam-
pa pilnais nariais ir,
atsitikus mirčiai, iš-
mokama pilną įsta-
tuose parodytą po-
mirtinę be atidėlio-
jimo. Vaikai priima-
ma be daktaro pa-
liudijimo — užten-
ka, kad du S.L.A.
nariai patvirtina vai-
ko sveikatą kuopos
usirinkime. Kuopos
randasi kiekviename
mieste.

SKAITYDAMOS šį
laikraštį, pratinkit
taipgi ir savo vaike-
lius prie skaitymo:
jiems yra pavestas
Vaikų Skyrius. Me-
dį galima lenkti pa-
kol jaunas, taip ir
vaikelius galima pri-
pratinti skaityti iš
mažens, taipgi supa-
žindinti juos su tąja
Draugija, kuri rupi-
nasi ir teikia savo
reikalingas in-
formacijas.

Reikalaudami platesnių informacijų, kreipkitės prie vietinės kuopos valdybos arba į Centro Sekretorių šiuo adresu:

A. B. Strimaitis

307 West 30th Street
NEW YORK CITY